

Volja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . K 2.—
za štiri mesece . . . K 2.—
za ostalo inozemstvo . . . K 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . K 2.—
za štiri mesece . . . K 2.—
V pravi preložišni hiši . . . 180

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 7.—
za štiri mesece . . . K 9.—
za ostalo inozemstvo . . . K 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petstvarica po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznike ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Razdvojena Rusija.

Ruski car Nikolaj II. je odstopil. Da se bo to zgodilo tekom sedanje vojne, si pač takrat ni mislil, ko je izdal svoj vojni manifest. Takrat je govoril o porazu Avstrije — sedaj je poražen on, poražen od svojih zaveznikov, katerim je sam izročil Rusijo v trenutku, ko jo je pognal v vojni vrtnice.

Vlado Nikolaja II., kateremu noben nepristranski opazovalec ne more odrekati blagoslovnosti in dobrohotnega mišljenja, ki pa ni imel jakega značaja in zato tudi ne odporne sile, moremo najbolje označiti kot neprestano omahovanje med popolnoma nasprotnimi si političnimi cilji. Tako si moremo tudi pojasniti, da se je dal car vedno varati glede prizadevanj ruske družbe. To svojo lahkovernost je moral car že v letih 1903—1905 bitko obžalovati, sedaj pa mu je postalo v pogubo. V svoji želji po ljudski naklonjenosti se je dal premotiti, da je na široko odprl vrata angleškemu vplivu.

L. 1905. je carja pravočasno opozorilo na nevarnost petrograjsko in moskovsko plemstvo. Takrat je bilo po velikih ruskih mestih še mnogo močnih vojaških krdel, posebno garda, na katerih častnike in moštvo se je mogel car docela zanesti. V prvih dveh letih sedanje vojne so bile pa te elite čete skoraj docela ugonobljene. Na novo dopolnjena garda je padla domalega vsa v bojih ob Stochodu l. 1916. Čete, ki so se uprle v Petrogradu, so bile domobranske formacije, katerih častniki so bili izšli iz revolucionarno navdahnjenih življenj ruskega srednjega stanu. Tu je pravzaprav pravi razlog sedanje ruske revolucije. Omahujoča zunanja politika, ki jo je izvajal Nikolaj II. od nastopa svoje vlade l. 1895. do svojega odstopa, je pa po svoje pripomogla, da se je omajala in zrušila izredno mogočna avtoriteta ruskega carja, ki je bila še za časa Aleksandra III. vsaj v Moskvi in na deželi vsemogočna. Njegov oče je bil despot močne volje, podobno kakor Nikolaj I. Ni mu pa prišlo na misel, da bi hotel igrati vlogo človekoljubja in razorožitve, kakor je to storil Nikolaj II. l. 1899. Aleksander III. in Nikolaj I. sta bila avtokrati, toda iz čisto drugega lesa. Nikolaj I. ne bi bil začel vojne z Avstro-ogrsko radi Srbije, a ostrašiti s pa tudi nikdar ne bi bil dal revoluciji upornega vojaštva. Ko se je bil svoj čas uprl neki gardni polk pod vplivom izdajalskih častnikov, je Nikolaj I. sam prijel za zastavo, stopil na čelo svojih zvestih čet in jih vodil proti upornikom, katerim je zaklical: »Na kolena!« Za take čine Nikolaj II. ni bil sposoben. Ujel se je v mreže zunanje in notranje politike, katere so mu bili nastavlili zavratni svetovalci in diplomati zunanjih držav. Iz te mreže zanj ni bilo več nobene rešitve in edino, kar je mogel storiti, je bilo, da je odstopil.

S stališča osrednjih držav, kot nasprotnic Rusije, bi bilo danes še pre zgodaj, da bi se udajali radi dogodkov v Petrogradu posebnemu veselju in prerožnatim nadam. Vse je še nerazjasnjeno — poročila so vsa iz enostranskega vira — in potek stvari bo zahteval pač še nadaljnega razvoja.

Eno pa je gotovo: veliki razkol, ki se je v ruski državi tako nenadoma hitro izvršil, slabi rusko politično in vojaško deložnost. Ali bo to stanje trajalo dalje, ali bo narastlo ali odjenjalo, se še ne more soditi.

Stranka kadetov, ki je od prvega vojnega dne dalje še strastneje zastopala vojno idejo nego car in vlada, tvori jedro bloka dume, ki je dvignila zastavo revolucije. Toda kadetje so stranka, ki ima svoje korenine v prvi vrsti med rusko inteligenco in veliko industrijo po mestih, na široke ljudske mase ima pa le malo vpliva. Ruske mase

sele delavskim in kmečkim zastopnikom. Le-ti so pa v zadnjih sejah dume precej neprikrito nastopili proti vojni in delali kadetom očitke radi njih dalokosežnih vojnihih ciljev, iz katerih so se norčevali.

Ne smemo pa misliti, da bodo parlamentarni zastopniki širokih ljudskih slojev, ki so sedaj sodeložni vlade, zastavili ves svoj vpliv v to, da se vojna čimprej konča. V dvanajstoročnem izvršilnem odboru dume je utegnil biti radi tega vprašanja že živahen prepir; značilna je tudi okolnost, da je odborov okoli sestavljen presenetljivo kratko ter vojne niti z besedico ne omenja.

Nedvomno se bo začelo protigibanje in prihodnji tedni bodo potemtakem posebno živahni ter bodo prinesli odločitev in jasnost o tem, kaj imamo od Rusije nadalje pričakovati. Revolucionacija je trenutno zmogovita, toda še ni dovršena in vsak dan nam more prinesiti novih izprememb in presenečenj.

Rusko ljudstvo dobro ve, da se bo njegovo trpljenje omililo samo tedaj, ako se konča vojna. Ako bodo novi oblastniki ob Nevi to okolnost prezrli Angliji na ljubo, potem jih bo ljudstvo zelo nedvoumno spomnilo nanjo in sedanji dogodki se bodo ponovili.

Revolucija razplameniti je mogoče, ni je pa mogoče voditi. Ko reka enkrat prestopi bregove, je ne zadrži več nobena reč. To uči zgodovina vseh dosedanjih revolucij in enkrat osvobodena divja sila podira nasip za nasipom. Pred našimi očmi je začetek gorostasnih prevratov na Ruskem, kdove, v katero smer udarijo in kakšen bo konec?

Iz Lublina smo prejeli z dne 16. marca naslednje izvirno poročilo: Danes je nenadoma planila med ljudi novica, da se je ruski car Nikolaj odpovedal prestolu. To da je nasledek velike revolucije, ki jo prirejajo ruski revolucionarji proti vojski. Ulice so nenavadno živahne, prodajalci časopisov kriče in ponujajo najnovejše izdaje »Ziemle Lubelske«, vse razpravlja o skoro neverjetnem dogodku. »Panie, car zamordovani (umorjeni), ne dolgo bedže spokoij (kmalu bo mir)!« Tako mi napoveduje deček s časopisi in mi ponuja »najnovejši dodatek«. Radoveden, če je res, kupim. Seveda je trditev pretirana, ker car še živi. Odpovedal se je menda le prestolu in na njegovo mesto je postavljen veliki knez Mihajlo Aleksandrovič. Poslanci dume Pepelejev in Taskin so se podali v Kronstadt. Glavni kraji revolucije so v Moskvi, Odesi, Charkovu in Kazanu. Ta mesta so telegrafično obvestila mestno oblast v Petrogradu, da carja ne priznavajo več za svojega gospoda. Kako se vse to razvije, bo pokazala bližnja bodočnost. Tu se govori različno. Nekateri pravijo, da bo to vplivalo na hitrejši konec vojne, drugi pa zopet, da je novi »vladar« še večji nasprotnik miru. V resnici pa so samo ugibanja. Pozdrave na vse bralce! Na svidenje!

Vinko Bitenc.

Odpoved carja Nikolaja III.

Petrograd, 16. marca. Petrograjska brzojavna agentura objavlja sledeči carjev oklic:

Mi po božji milosti Nikolaj III., car vseh Rusov, car Poljske, knez Finske itd. naznanjamo svojim zvestim podanikom: V dneh velikega boja proti zunanemu sovražniku, ki se že tri leta trudi, da bi podjarmil našo domovino, je Bog poslal Rusiji novo preizkušnjo. Notranje težkoče groze usodno učinkovati na končni izid trde vojske. Bodočnost Rusije, čast naše armade in vsa bodočnost naše ljubljene domovine zahteva, da se vojska za vsako ceno dovede do zmagovitega konca. Grozoviti sovražnik napenja svoje zadnje sile in bliža se tisti trenutek, ko bo naša

hrabra armada skupno z našimi slavniimi zavezniki sovražnika končno vrgla na tla.

V teh za življenje Rusije odločilnih dneh smo smatrali za dolžnost svoje vesti, da moramo olajšati našemu narodu tesno združitev in organizacijo vseh njegovih sil, da uresničimo hitro zmago. V sporazumu z dumo smo izpoznali za dobro, da se odpovemo prestolu ruske države in da položimo najvišjo oblast.

Ker se od našega ljubljene sina počemo ločiti, prenašamo prestolonasledstvo na našega brata vel. kneza Mihaela Aleksandroviča, katerega blagoslovujemo, ko zasede prestol. Našemu bratu naročamo, naj vlada v popolnem soglasju z zastopniki naroda, naj vzdržuje postavne naprave in naj v imenu zelo ljubljene domovine nanje nepokršljivo prišeže. Vse zveste sinove domovine pozivamo, naj izpolne svojo sveto domoljubno dolžnost, ubogajo naj carja v težkih trenutkih narodove preizkušnje in naj mu z zastopniki naroda skupno pomagajo, da bo vodil rusko državo po poti sreče in slave. Bog čuvaj Rusijo.

Kodanj, 17. marca. Mitzanov urad poroča iz Petrograda: Veliki knez Mihael Aleksandrovič je izdal oklic, s katerim naznanja, da je trdno sklenil najvišjo oblast prevzeti le pod pogojem, če to narod želi in da narod s plebiscitom izraženim po svojem zastopstvu na ustavodajnem zboru določi obliko vlade in novo ustavo ruske države.

Ko prosim za blagoslov Najvišjega, izvajam dalje, priporočam vsem ruskim državljanom, naj se tisti vladi podre, katero je sestavila duma in ki naj vso moč in avtoriteto izvajajo, dokler ne bo s splošno in enako tajno volilno pravico izvoljeni ustavodajni zbor izrazil svoje volje o obliki vlade.

Oklic začasne vlade.

Petrograd, 16. marca. (Kor. ur.) Začasna vlada razglša sledeči oklic: Sadržavljani! Začasni izvršilni odbor dume je s pomočjo posadke in prebivalcev glavnega mesta popolnoma zlomil škodljivi vpliv stare vlade. Nastopiti more zdaj pot trdne organizacije in izvršilne moči.

V tem trenutku imenuje začasni odbor sledeče ministre prvega narodnega kabineta, katerim njih prejšnje delovanje v javnosti in v politiki zagotavlja zaupanje dežele. (Slede že naznanjena imena.)

Nova vlada bo nasledovala sledečo politiko: Splošno neposredno pomilstev vseh oseb glede na politične ali verske zločine, med njimi tudi teroristična dejanja, vojaške upore in zločine proti kmetiskim postavam, dalje svobodo mnenja, svobodo časopisja, društveno in zborovalno svobodo, kakor tudi glede na pravo o stvarkah in se te pravice razširijo na vojaške osebe v mejah, ki jih dovoljujejo vojaške in tehnične razmere. Odstranitev vseh socialnih, verskih ali narodnih omejitev, priprave za sklicanje ustavnega zbora, ki bo po splošnem dobrem pravu uredil vlado in sprejel ustavo.

Napravo policije bo nadomestila narodna policija z izvoljenimi poveljniki, ki bodo podeljeni samoupravi.

Občinske volitve se bodo izvedle po načelih splošne volilne pravice. Čete, ki so se udeležile upora, se ne smejo razorožiti, marveč morajo ostati pripravljene v Petrogradu za vsak slučaj. Vse omejitve vojakov glede na socialne pravice se odpravijo.

Začasna vlada smatra za važno, da pristavi: vojnega stanja ne namerava izrabiti za odgoditev navedenih reform.

Petrograd, 17. marca. (K. u.) Petrograjska brzojavna agentura poroča: Na brzojavni poziv izvršilnega odbora je izjavila duma, da se mora zopet napraviti red in da se mora pričeti zopet delo za bojno črto, da se bo mogla vojska zmagovito končati. Duma je so-

glasno sklenila, da se v vseh zadevah, ki so v zvezi z upravo ruske države pripozna izvršilnemu odboru dume oblast jih izvajati, dokler ne bo sklican postavodajalni zbor.

Petrograd, 17. marca. (K. u.) Petrograjska brzojavna agentura poroča: Začasna vlada je imenovala poslanca Rodičeva za ministra finskih zadev. (Rodičev je član stranke kadetov in pripada njenemu levemu krilu.)

Na povelje začasne vlade je zapovedal poveljnik vojne mornarice na Vzhodnem morju admiral Nepehin, naj zaporo dosedanjega generalnega gubernatorja Finske Seyna in podpredsednika upravnega oddelka senata Borovitinova.

Obvestilo ruske vlade inozemstvu.

Petrograd, 17. marca. (K. u.) Petrograjska brzojavna agentura poroča: Ruska vlada je brzojavila svojim zastopnikom v inozemstvu:

Petrograjska brzojavna agentura Vas je že obvestila o dogodkih zadnjih dni in o padcu starega ruskega vladnega režima, ki se je zrušil vsled svoje nezmagovitosti, po svojih napakah in po svoji kaznivi nepravilnosti v ogroženju ljudstva. Jeza, ki jo je zdaj propadli red reči povzročil vseh zdravih slojih, je krizo izdatno olajšala in skrajšala. Ker so se vsi navdani sloji z obudovanjem vrednim navdušenjem zbrali okoli zastave revolucije, ker je armada hitro in učinkujoče pomagala, je narodno gibanje v komaj osmih dneh odločilno zmagalo.

Vsled hitre izvedbe se je na srečo število žrtv omejilo na tako nizko število, kakršnega v povestnicah preobrata ni enakega. Z aktom datiranim iz Pskova s 15. marca se je odpovedal prestolu car Nikolaj II. zase in za velikega kneza prestolonaslednika Alekseja Nikolajeviča na korist velikemu knezu Mihaelu Aleksandroviču. Veliki knez Mihael Nikolajevič se je, ko je bil o tem obveščen, z dekretom v Petrogradu 16. marca odpovedal prevzeti najvišjo oblast do tistega trenutka, ko se bo ustavodajalni zbor sestavil, da na temelju splošne volilne pravice določi obliko vlade in nova načela Rusiji.

Z istim pozivom je pozval veliki knez Mihael Aleksandrovič ruske državljane, naj se do končne izjave narodove volje podvržejo oblasti začasne vlade, ki se je sestavila na iniciativo državne dume in ki ima vso oblast. Vlada, ki je prevzela oblast v trenutku najtežavnejše zunanje in notranje krize, ki jo je prebila Rusija v svoji zgodovini, se popolnoma zaveda svoje stranske odgovornosti. Predvsem bo delala na to, da odpravi napake pretekle dobe, da zavaruje red in mir v deželi in da pripravi predpogoje, da se bo izrazila volja suverena naroda o njegovi bodoči usodi.

V zunanji politiki bo vlada, v kateri mi je bilo poverjeno zunanje ministrstvo, spoštovalo mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela od padle vlade. Skrbno bomo gojili razmere, ki nas vežejo z ostalimi prijateljskimi in zveznimi narodi in zaupamo, da bodo te razmere postale še priskrnejše pod novim vladnim načinom v Rusiji, ki bo vladalo po demokratičnih načelih spoštovanja, ki smo ga dolžni velikim in malim narodom, svobodi njih napredka in dobremu sporazumu med narodi. Prosim Vas, da naznanite besedilo te brzojavke zunanjemu ministrstvu.

Podpisal: Miljukov.

Dunaj, 19. marca. (K. u.) Brzojavni korespondenčni urad je dobil po svojem zastopniku v nevtralnem inozemstvu brzojavko, po kateri danes objavlja Miljukova nota obsega še sledeče mesto, ki ga danes zjutraj došla brzo-

javka petrograjske brzajavne agenture ni obsegala. Dostavek slove:

Rusija vojske, ki vtaplja svet že tri leta v krvi, ni hotela. Rusija, ki je postala žrtev premissljenega, skrbno pripravljene napada, se bo nadalje, kot prej vojskovala proti osvobodnemu duhu roparskega plemena, ki se je domišljeval, da bo ustanovil neznosno hegemonijo nad sosedmi in da bo Evropi dvajsetega stoletja naložil gospodstvo pruskega militarizma. Zvesti pogodbi, ki Rusijo nerazdružljivo družijo s svojimi slavniimi zavezniki, je ž njimi vred odločen, da zagotovi svetu za vsako ceno mirovno dobo temeljem trajne narodne organizacije, ki bo jamčila pravo in pravičnosti. Rusija se bo na njih strani borila proti skupnemu sovražniku do konca brez odmoru in brez slabosti. Vlada, ki ji pripadamo, bo vse sile osredotočila na priprave k zmagi in bo najhitreje odpomogla slabostim preteklosti.

Miljukova izjava.

Petrograd, 18. marca. (K. u.) Petrograjska brzajavna agentura poroča: Zunanji minister Miljukov je v četrtak sprejel zastopnike agenture Havas, Reuter, »Associated Press« in »Tempus«, katerim je izjavil: Vprašanje, ki ga moram rešiti, obstoja v zopetnem uveljavljanju moči Rusije tako, da bo mogla narodu priboriti končno zmago. Veliki zločin stare vlade obstoja v tem, da je v deželi povzročila popolen nered in ji naložila težke izkušnje. Zadnji dogodki so omogočili narodu, da je zopet dobil zaupanje v svojo lastno moč. Duma je bila središče velikanske sile. Nova vlada smatra za absolutni pogoj oficijelni odstop carja in začasno prevzetje vlade s strani velikega kneza Mihaela Aleksandroviča. To je sklep, ki se nam zdi neizpremenljiv.

Zadnji dekret, ki ga je bil podpisal car Nikolaj.

Bern, 19. marca. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz Petrograda: Nova vlada je izročila socialističnemu pisatelju Burzevu spise politične policije. Poslanci duhovskega stanu so izdali prebivalstvu in deželi oklic, ki pravi, da vladne razmere njemu koristijo in pozivajo prebivalstvo, naj novo vlado radostno pozdravi. Pripoveduje se, da je zadnji dekret, ki ga je bil podpisal car Nikolaj, imenoval kneza Lvoja za ministrskega predsednika.

Ministri toženi.

Rotterdam. Iz Petrograda: Nova vlada je sklenila, da bo zaprte ministere sodilo državno sodišče.

Oklic delavcev mornarici na Črnem morju.

Kodanj, 17. marca. Predsedstvo združenih socialističnih delavskih organizacij v Odesi je izdalo mornarjem na Črnem morju sledeči oklic: Sodrug, mornarji! V sedanjih najtežjih urah, v katerih živi zdaj Rusija, ne smete mornarji brezbrizno zasledovati dogodkov. Oglejte si, koliko sinov domovine je bilo žrtvovanih, koliko beguncev blodi po deželi in vse to za to, ker je hotelo nekaj ministrov obogatiti na škodo naroda.

Razgovor z delavskimi voditelji.

Lugano, 18. marca. »Agenzia Stefania« poroča iz Petrograda 15. t. m.: Konferenca med izvršnim odborom dume in delavskimi zastopniki je trajala do danes zjutraj ob petih. Zedinili so se glede na prehodno perijodo do volitve postavodajne skupščine. Socialist Kerensky je prevzel mesto pravosodnega ministra pod pogojem, da se skliče postavodajna skupščina. Volitve se bodo vršile na podlagi splošne volilne pravice.

Ljudsko glasovanje

bodo v Rusiji izvedli po nekem stockholmskem poročilu koncem meseca marca. Volila bo tudi vsa armada.

Angleški vpliv.

Stockholm, 18. marca. »Sozialdemokraten« poroča, da so glede sestave revolucijskega odbora vladala jako različna mnenja. Predsednik dume je ponudil Sazonovu predsedstvo in Angleži so to podpirali. Sazonov je odklonil. Na revolucijsko nedeljo je bil na angleškem poslanstvu slavnostni obed, na katerega so bili povabljeni sedanji ministri. Miljukov je poudarjal, da je prišla ura, ko more Rusija stopiti popolnoma na stran Anglije. Angleški poslanik je v imenu svoje vlade slovesno izjavil, da se povzročiteljem revolucije ne bo skrivil noben las. Če bi revolucija ponesrečila, bi angleško brodogradnjo prepeljala člane dume na Angleško, kjer bi bili popolnoma varni.

Poveljstvo na bojiščih.

Petrograd, 16. marca. (Petrograjska brzaj. agentura.) Car je velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču izročil poveljstvo armadam na bojišču.

Železniška zveza s Petrogradom.

Stockholm, 17. marca. (K. u.) Rimskemu poslaniku v Stockholmu je br-

zjavil konzul v Haparandi, da je železniška zveza s Petrogradom popolnoma nemotena. Poročila o prekinjeni zvezi ne odgovarjajo resnici.

Mesta se izjavljajo za novo vlado.

Bern, 18. marca. (K. u.) Lyonski listi poročajo iz Petrograda: Mesta Odesa, Tiflis in Jekaterinoslav, dalje skoraj cela Sibirija so se pridružila novi vladi. V Kijevu so poročili o petrograjskih dogodkih naznanili s pooblastilom generala Brusilova. Nova vlada je proglasila zimsko palačo za narodovo last in namerava v njej prirediti zborovališče ustavodajalni zbornici.

Prehrana Petrograda.

Amsterdam, 17. marca. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Petrograda 15. t. m. zjutraj: Mesto je popolnoma mirno. Vprašanje prehrane tvori glavno skrb nove vlade. Vlaki z moko redno prihajajo. Mesta in vasi v celi deželi so brzajavno naprošene, naj pregovore kmete za izvoz žita in moke, da ne bosta glavno mesto in armada trpela pomanjkanja. Med čtami, ki jih je imel Protopopov pripravljene v Petrogradu, so ujeli 4000 mož, ostali so se skrili.

Politična cenzura v Rusiji odpravljena.

Stockholm, 19. marca. Po poročilih iz Rusije so odpravili politično cenzuro. Ruski listi so že naročili svojim dopisnikom, naj se po tem ravna. Kako nejasen da je položaj, dokazuje okolnost, da se je vrnilo v Rusijo več oseb, ki politično nasprotujejo Miljukovim vojnim smotrom.

V Rusiji bodo razglasili ustavno monarhijo.

Kodanj, 19. marca. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Dobro poučeni krogi trde, da bodo te dni razglasili ustavno monarhijo.

Upor sklenjen 11. marca.

Petrograd, 17. marca. »Agenzia Stefania« poroča 15. t. m. iz Petrograda: V navzočnosti Buchanana, angleških ban- kirjev in angleških mornariških častnikov je 11. t. m. dolgo časa zboroval angleško-ruski odbor. Sklenili so, da more le takojšnji nastop s silo rešiti položaj. Drugo gardno divizijo so določili, naj preseneti ministre v njih stanovanjih, kar se je zgodilo ponoči. Revolu- cijski vojski so vdrla ponoči v gostilne, kjer so pozvali častnike, naj se pridru- žijo revoluciji. Kdor se je branil, so ga ustrelili. Orožnike so preganjali in jih brez usmiljenja streljali.

Sporazum in upor v Rusiji.

Milan, 18. marca. (K. u.) »Corriere della sera« poroča iz Londona: Izvršni odbor dume in poveljnik petrograj- ke posadke sta sprejela predvčeraj- šnjim zastopnike in vojaške atašeje Anglije, Francije in Italije, ki so izjavi- li, da so pooblašteni za občevanje z iz- vršnim odborom in da mu priznavajo oblast.

Londonski dogovor o skupnem miru in Rusiji.

Köln, 19. marca. »Morningpost« poroča: Strmoglavljen ruska vlada je sicer podpisala londonski dogovor o po- sebnem miru, a s pristavkom, da bi smela v slučaju revolucije Rusija skle- niti poseben mir, kar je v Nemčiji že dolgo znano.

Anarhija v Rusiji.

Stockholm, 18. marca. Veliki knez Mihael Aleksandrovič se je z ozirom na okolnost, ker njegov zakon ni enako- praven, odpovedal prestolu za svoje potomce. Lahko se zato reče, da se na- haja Rusija v popolni anarhiji. Strašni dnevi v Moskvi še niso končani. Stra- šen boj traja tam že pet dni. Finski se- nat je odstavljen. Iz drugih delov de- žele sploh ni nobenih poročil.

London, 16. marca. »Times« poro- čajo iz Petrograda, da se je ves gene- ralni štab pridružil dumi. To so storili tudi kozaki in druge čete. Nova vlada razpolaga s sezami vohunov in ova- jalcev, katerih delovanje bo onemogo- čila. Prebivalstvo zelo nadvladujejo protinemska čuvstva. Po načrtu love vse pripadnike višjih slojev, o katerih sumijo, da bi bili naklonjeni Nemcem in ki nosijo nemška imena ali nemške pridevke. Barona Friderika, njegovo hišo so zrušili, so našli v nekem skrivi- šču. Prijeli so ga in odvedli v du- mo. Vojski s sodrgo so lovili grofico Kleinbüchel, o kateri sumijo, da je nemška vohunka. Našli so jo v kitaj- skem poslanstvu. Vojski so jo prijeli. Baron Stackelberg je včeraj z okna streljal na vojake, ki so ga nato izvelkli iz hiše in ga na cesti usmrtili.

London, 18. marca. (K. u.) Reuter poroča iz Petrograda: Knez Galicin, Goremikin, prejšnji poveljnik petro- grajskih čet, prejšnji ministri in gene- rali: Suhomlinov, Pelajev, Protopopov, Ščeglovitov, Maklakov, Markov in Gur- les so internirani v Petrovavlovski trd-

njavi. — Druge osebe, ki so zavzemale visoka mesta in ki so bile aretirane, ostanejo začasno v poslopju dume. Pra- vosodni minister Kerenski je rekel v svoji izjavi delavskim zastopnikom, da je sicer vstopil v začasno vlado, da pa ostane vendar, kar je bil prej: republi- kanec.

Berlin, 17. marca. »Lokalanzeiger« poroča, da je tavriska palača podobna ujetniškemu taboru. Zaprti so tam ne- le bivši ministri, marveč tudi druge po- litične in vojaške osebnosti. Bivši zu- nanji minister Bogrovski je pobegnil in se iz svojega skrivališča pogaja z an- gleškim poslanikom. Bivši pravosodni minister Dobrovolski je pobegnil v ita- lijansko poslanstvo in je brzajavno prosil Rodzianka, naj poskrbi za var- nost njegovega življenja. Skupina pe- hote je prve dni revolucije zasedla mor- nariško ministrstvo, a je pustila na cedilu, nakar so revolucijonarji zasedli palačo admiraltete. Med zaprtimi v tavriski palači sta tudi Goremikin in Makarov.

Minister Rittich bil živ sežgan.

Stockholm, 19. marca. Iz Petrogra- da se poroča, da je množica ob upor poljedeljskega ministra Ritticha žive- ga sežgala.

Upor v Revalu.

Berlin, 18. marca. »Nationalztg.« poroča z ruske meje: V Revalu so se uprli mornarji. Zasedli so arzenale. Ne ve se pa še, če je upor naperjen proti stari ali proti novi vladi.

Kako izgleda v Petrogradu. — Tverski gubernator ubit.

Lugano, 19. marca. »Corriere della sera« poroča iz Petrograda 16. t. m. zve- čer: Red se primeroma hitro obnavlja. Ce- ste so prenapolnjene ljudi. Vojski in me- ščani nosijo rdeče zastave. Tramvaj in iz- voški ne vozijo. Mesto njih mečejo iz av- tomobilov letake odbora dume. Policijsko službo so prevzeli dijaki. Živilom so do- ločili najvišje cene. Odkrili so nove zaloge skrite moke. Pravijo, da je bil gubernator v Tveru ubit, ker se je upiral aretaciji. Z dežele prihaja še vedno le malo poročil.

Krvavi upor na Finskem.

Kodanj, 18. marca. (Kor. ur.) Iz Ha- parande poroča »Berlingske Tidende«: Ko je v četrtak, 15. marca, izbruhnil velik upor, se je utrdila policija v glavnem po- licijskem poslopju; od tam so streljali na narod s strojnimi puškami. Uporniki so naskočili poslopje in ga popolnoma po- drli. Noben policist ni ostal živ.

Stockholm, 18. marca. (K. u.) »Sven- ska Dagbladet« poroča iz Haparande: V finski trdnjavi Sveaborg je baje proglase- no obsedno stanje, kar se je ondodna po- sadka uprla. Železniški most pri Terjokih je porušen. Tudi železniški most čez Ne- vo je bil baje razdejat, ko so revolucijon- arji izvedeli, da hoče stara vlada pokli- cati čete iz Sveaborga. Govorica, da je bil umorjen angleški poslanik v Petrogradu, se trdovratno vzdržuje, vendar jo an- gleško poslanstvo odločno zanikava. Drug, precej zanesljiv vir hoče vedeti, da je po- slanik Buchanan na Finskem. Časopisi iz Rusije še vedno niso dospeli sem.

Stockholm, 19. marca. Finski listi po- ročajo, da je bil vojaški upor v Helsing- forsu v petek že krvav. Čete so cel dan v mestu nadvladale. Poulična železnica ne vozi. Policija ne deluje. Velike tvornice v Helsingforsu in v Tammerforsu ne de- lajo. V soboto so v Helsingforsu ustrelili admiral Nizopola; podrobnih poročil še ni. Vojski korakajo v množicah po cestah z rdečimi zastavami, ki jih dele častniki. Kdor se brani vzeti zastavo, ga takoj ustrelje. Veliko častnikov so tako usmr- til. Na neki oklopnici v helsingforskem pristanišču so ustrelili 14 častnikov. Pre- kucijski odbor je prišel v Frederikshamm, kjer biva velika mornariška posadka; pre- vzeli je upravo mesta. Uporniki so zaprli wyborskega gubernatorja pl. Pahlana. Od- peljali so ga v trdnjavo. V Wyborgu so pri- jeli tudi generala pehote Petrova; uporniki ga v njegovi hiši stražijo. Trgovina v Wy- borgu miruje. V petek so skoraj vsi gu- bernatorji na Finskem vložili prošnjo za odstop. V mejni postaji Tornea so zelo nervozni. Pričakujejo, da bo aretirana načelnik orožnikov polkovnik Klimovič. V finskih mestih se prireja velike demon- stracije, ki izvajajo zaupanje novi vladi, a zahtevajo, naj se Finski vrne samouprava.

Kodanj, 19. marca. (Kor. ur.) »Politi- ken« objavlja brzajavko stockholmskega lista »Dagens Nyheter« o položaju na Fin- skem iz Haparande, ki izjava: Ruski sena- tor Lipski je imenovan za generalnega gu- bernatorja Finske. V zadnjih dneh so ob- iskale tri ruske komisije finska mesta. Od- redile so potrebne izpremembe. Orožni- štvu so popolnoma odpravili. V po komi- sijah obiskanih mestih so zborovali veliki ljudski shodi; ki so izražali zaupanje novi vladi. V Helsingforsu se je prelilo veliko krvi. Vojski so postrelili vse častnike, ki niso hoteli prijeti prekucijskega znaka.

Ustreljena sta bila tudi dva admirala. V Petrogradu je bilo med uporom ubitih okroglo 3000 oseb; ravno toliko jih je bilo tudi ranjenih.

Posledice revolucije.

Nove ofenzive ne bo.

Iz Kodanja: »Aftonbladet« poroča, da Rusija ne bo več pričela nove ofen- zive. Poznavalci razmer trde, da bo za- časna vlada zaveznikom naznanila, da Rusija ne more radi notranjih nemi- rov nadaljevati vojske. V Rusiji ni no- benega merodajnega državnika ali vo- jaškega činitelja, ki bi veroval, da bi mogli vzeti Carigrad in Dardanele.

Delavci proti vojski.

Petrograjski »Djen« objavlja oklic delavstva vojakom, ki navaja podrob- nosti iz ruske revolucije. Konča: Vojaki! Pozivamo vas na boj proti carizmu! Postanite junaki naroda! Pridružite se organiziranemu delavstvu. Narod mora postati gospodar dežele. Dovolj vojske ... Pomagajte nam, da zgradimo svo- bodno, neodvisno Rusijo. Skupno mo- ramo izsiliti mir.

Italija se boji, da bi ruski »vzglede« vlekel. Italijanska cenzura je v italijanskih li- stih črtala vse opazke, da je Angleška so- delovala pri revoluciji na Ruskem.

Položaj v Rusiji še ni jasen.

Stockholm, 19. marca. Začasna vlada je proglasila oblegovano stanje nad celo Rusijo. Stališče zemstev še ni jasno. V harkovskem vojaškem taboru so izbruh- nili nemiri.

Stockholm, 19. marca. Petrograjska poročila, da so se podvrgele večje ruske province revoluciji, niso resnične. V Mo- skvi so se v soboto zjutraj še bojevali.

Miljukovi dnevi šteti.

Po iz Petrograda došli poročilih je stališče Miljukove vlade že omajano. Moč v Petrogradu dobivajo polagoma socialni revolucijonarji. Notranji polo- žaj v Rusiji je do skrajnosti napet. O napredovanju revolucije se iz Petro- grada nič ne poroča.

Socialisti in radikali izstopili iz za- časne vlade.

Stockholm, 18. marca. Stockholm- ski listi poročajo: Začasna vlada v Pe- trogradu namerava sklicati državni zbor in duma 24. marca. Voditelji soci- alnodemokratske in radikalnih strank so baje izstopili iz časne vlade.

Dogovor med dumo in delavskimi orga- nizacijami.

Bern, 18. marca. (Kor. ur.) Pariški li- sti poročajo: Posvet izvršilnega odbora dume in poslancev delavskih zvez o pre- hodnem stanju je trajal do včeraj zjutraj. Končno so se dogovorili o prehodni dobi, ki bo trajala, dokler ne bo izvoljen ustavo- dajalni zbor. Izvršilni odbor je zahteval, naj se zopet ustavi javen red v korist na- daljevanju vojske, predno bodo izvedli no- ve volitve. Iz Pariza se poroča, da so v Petrograd pripeljali 70 železniških voz z moko in z žitom.

Nasprotstva med dumo in delavstvom.

Genf, 20. marca. (K. u.) »Petit Pari- sien« poroča iz Petrograda: Izvršilni odbor dume je šele po dolgotrajnih po- gajanjih z zastopniki delavcev in voja- kov dosegel sporazum o prehodni do- bi, dokler ne bo izvoljen ustavodajalni zbor. Odbor je predlagal, naj ministr- stvo vlada, dokler ne bo izvoljen usta- vodajalni zbor in da naj se volitev izve- de po vojski in, če bi vojska še dalje trajala, na poznejši rok. Zastopniki vo- jakov in delavcev so pa zahtevali, naj se volitev izvedejo v treh mesecih.

Nesporazumljenja v ruski levici.

Genf, 19. marca. »Times« poročajo o resnih nasprotjih v ruski levici. Okto- bristi, ki so sestavili izvršilni odbor in ime- novali nove ministre, so sestavili znani na- črt: odpoved carju in poveritev vlade Mi- haelu. Ko se je car branil ukloniti se volji predsednika dume Rodzianku, se je usta- novil izven dume delavski odbor, s kate- rim se je morala duma pogajati. Delavski odbor je zahteval, naj se izvedejo takoj ljudske volitve, a Rodzianko s tovariši je ugovarjal, češ, da so razmere še premalo jasne in da se je bati, da bi bili konserva- tivci v postavodajalni zbornici premočno zastopani in ker je pričakovati v nekatere- hih deželah nemirov. Splošne volitve naj se zato odgodijo, dokler se ne bo sklenil mir. Predvčerajšnjim ponoči so se o tem pogajali, uspeh se baje ni dosegel. Izjava velikega kneza Mihaela je glavno vpraša- nje o bodočem vladnem načinu Rusije še otežkočila. Kakšno stališče zavzema ve- liki knez Nikolaj, petrograjski dopisniki pariških listov molče.

Socialistična republika?

Petrograd, 17. marca. (Reuter.) Dne 16. t. m. popoldne so pričeli moški z lest- vicami odstraniti grbe z javnih poslopij

in s trgovin. Kmalu nato so listi poročali, da se je car odpovedal prestolu. Grbe so na cestah sežgali ali pa pometali v kanale. Poročilo, da se je car odpovedal, je došlo v Petrograd ponoči in zato ni bilo veliko razburjenja. Dopisnik Reuterjevega urada je videl vojake in meščane, ki so prepeva- joč marsellaiso korakali po cestah. Veliko veselje je nastalo, ko so se čete na konjih z zastavo, na kateri je bilo zapisano: Živio socialistična republika v vseh deželah! ustavile pred duno.

Tri ali štiri republike?

Kodanj, 18. marca. (Kor. ur.) »National Tidende« poroča s Finskega, da je petrograjska vlada odstavila reakcionarni finski senat. Na Finskem se splošno želi, naj se ustanovi finska republika, ki naj se zveže z dvema ali s tremi ruskimi republikami, ki naj bi se ustanovile.

Carju zvesti. — Gibanje za mir.

Devet desetink Rusov carju zvestih.

Bern, 19. marca. Tukajšnji ruski poslanik je izjavil, da ni dobil še nobenih neposrednih poročil o dogodkih v Petrogradu. Poslanik pa sodi, da se car ne bo nikdar prostovoljno odpovedal, kajti generali na fronti so mu popolnoma udani in bi v slučaju potrebe branili njegovo gospodstvo proti revolucionarjem. Vsekako je poslanik prejšnjemu zastopniku carja in ne revolucionarne vlade v Petrogradu. On ve, da je devet desetih vseh Rusov carju zvestih.

Druga neodvisna vlada.

Kristijanija, 17. marca. Iz Helsingfors se poroča, da se tudi posadka Schlüsselburga ni pridružila revolucionarjem.

V Ostrovu pri Petrogradu so baje socialisti ustanovili drugo, neodvisno vlado.

Ruska armada in revolucija.

Berlinska »Nationalzeitung« poroča z ruske meje: Doslej se je novi revolucionarni vladi na fronti pridružilo 150.000 vojakov in 25.000 častnikov. — »Morningpost« pa poroča: Poveljniki čet na bojišču se upirajo zaprle čete v obliki, katero je določil revolucionarni kabinet.

Stališče ruskih vojskovodij.

Kodanj. Poziv dobrodelnega odbora vojskovodjem, naj se mu pridružijo, sta Brusilov in Ruski odločno odklonila. Aleksejev je pritrdil, Evert je izjavil, da ostane carju zvest, a da bo vse za zmago Rusije storil. General Saharov še ni odgovoril.

Višji poveljnik Aleksejev.

ki se je pridružil dumi, je mesto Gurka prevzel vrhovno poveljstvo.

Generala Rennenkampfa

so na povelje revolucionarskega odbora zaprli.

Mornarica zvesta carju?

Stockholm, 18. marca. Razni stockholmski listi poročajo iz Helsingfors: Vojno brodovje v Kronstadtu obstreljuje od petka dalje mesto, v katerem se je posadka pridružila revolucionarjem. Po nekem drugem poročilu so v mornarici premagali upor in iznova razvili carjevo zastavo.

Pokret carjevih pristašev. — Socialno demokratski protipur.

Berlin, 19. marca. »Vossische Ztg.« poroča, da se je pričela protirevolucija. V gubernijah Kursk, Poltava in Orel so korakali kmetje prepevač carjevo himno po vaseh. Gubernatorji v Kalugi, Gerčakovu in v Poltavi in v Besarabiji so izjavili, da se novi vladi ne podvržejo.

Iz Turkestana se poroča, da je izjavil generalni gubernator Kuropatkin v svojem in v imenu tamošnjih čet in prebivalstva, da ne pripozna nove vlade. Dalje se trdi, da je poveljnik Dvinskoga, generalni poročnik Lvov odpovedal pokorščino vladi. To je nameral izjaviti tudi poveljnik trdnjave Sevastopolj, a so ga prej zaprli. Ameriški častnik Wiegand je izjavil, da se slišal, da se že pojavila v Rusiji socialno-demokratska protirevolucija, a ne ve, če je vkoreninjena med narodom in če je važna.

Genf, 19. marca. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Revolucija se po zadnjih poročilih bliža vedno bolj anarhistično socialističnemu toku in se prične zavzemati za republiko. Ne smatra se več nadaljevanje vojske za smoter, marveč dela se na to, da bi se Rusija demokratizirala.

Kodanj, 19. marca. Petrograjski delavci z začasnim izvršilnim odborom niso zadovoljni. Boje se namreč, da se Miljukov s tovariši zavzema, naj se vojska nadaljuje. Rusko delavstvo zahteva, naj se vojska konča in širi v tem smislu v Rusiji oklice. Če bodo ljudje dalje stradali, bodo uprizarili organizirani delavci novo revolucijo. Delavci so zelo razburjeni. Petrograjske delav-

ske organizacije delajo na enotno vodstvo vseh ruskih delavcev.

Kodanj, 19. marca. Iz Petrograda se javlja: Izpremembe se ne bodo tako gladko izpeljale, kakor to napovedujejo Angleži. Car najbrže s svojo prisiljeno odpovedjo ni še izpregovoril zadnje besede. Veliki knez Mihael je najbrže izdal oklic o glasovanju ljudstva sporazumno s carjem, da se sedanji položaj zavleče in da dobi carjeva rodbina čas. Vsekakor čakajo Rusijo še težki notranji boji.

Voditelji naroda se boje naroda. — Novi izgredi v Petrogradu.

Genf, 19. marca. »Temps« poroča: Rodzianko Miljukov in drugi ugledni voditelji so se odločno izjavili proti glasovanju naroda, ki ga je želel veliki knez Mihael.

Stockholm, 19. marca. Nada dobrodelnega odbora, da se bo preobrat tako izvedel, kakor žele Angleži, se od ure do ure manj potrjuje. Veliko mest na jugu je ostalo carju zvestih. Razvijajo se težki boji. V Petrogradu je razdelil revolucionarni odbor veliko žita, ki je pa zdaj pošlo. Pomanjkanje je zdaj ravno tako strašno, kakor je bilo. V Petrogradu so izbruhnili zopet težki nemiri. Iz Kijeva, Rostoka ob Donu in iz Odese se tudi poroča o krvavih spopadih med pristaši obeh strank. Zdi se, da je cela Rusija razdeljena v dva sovražna tabora.

Angleži se boje anarhije v Rusiji.

Amsterdam, 19. marca. (K. u.) Dopisnik lista »Daily Chronicle« Herald William je v petek poročal iz Petrograda: Glede na disciplino so še vedno težave. Ekstremni socialisti so vznemirjeni radi učinka svojega prenaseljenega oklica vojakom. Če se bo nova vlada izkazala, da je dobra, se bo pač nevtiraliziralo zlo, ki so ga zadnje dni uprizarili ekstremisti. Carja in carice nihče ne obžaluje. Izpušteni zločinci se ne prijetno pojavljajo. Ukrenili so krepke protidredbe, da ne bodo mogli škodovati. Nujno je vprašanje, da se zopet prične delo. V drugi brzojavki pa poroča Herald William iz Petrograda: Včeraj je postal položaj zelo nevaren, ker je nastala nesloga med liberalnimi domoljubi in ekstremisti. Strasti so zdaj tako močne, da se je moralo v nekem golem trenutku računati z možnostjo, da bi razljučeni vojaki, ki so izgubili vso razsodnost, ne napadli članov odbora dume in jih umorili. Rusija bi bila potem izročena strašni anarhiji.

Angleži zapovedali revolucijo, ker jih car ni hotel slepo ubogati.

Frankobrod, 19. marca. »Frankfurter Zeitung« poroča: Z neke strani, ki pozna ruske razmere in zdaj delujoče osebe, se nam je že pred dvema tednoma napovedalo, da gre za to, da se odstavi car. Obveščeni smo dalje, da so dogodki neposredna posledica, ker car ni odobril predlogov zadnjega posveta sporazuma v Petrogradu glede na odločno nadaljevanje vojske in o ojačenju angleškega vpliva na ruske pose. Anglija nadzoruje že več mesecev rusko upravo, važne upravne spise je moralo podpisati pet oseb, med njimi tudi angleški nadzornik. Ker je ministrstvo s carjem odklonilo razžirjenje angleškega varuštva, so Angleži sklenili s silo izpremeniti vlado.

Kodanj, 19. marca. Vedno jasneje se kaže, da so Angleži kumovali ruski revoluciji. Brzojavna zapora celo za diplomatska poročila traja dalje. Vse cenzurirajo Angleži, kar pride v javnost. Tukajšnja ruska kolonija se sicer veseli osvoboditve domovine, a ne zahtuje, če se je car res popolnoma odpovedal in če ne bodo izbruhnili še resni nemiri. To, da biva car v Pskovu, tolmačijo tako, da so ga tam ustavili, ko se je vračal z bojišča. Tukajšnji Rusi smejo le s potrdilom angleškega konzulata potovati v Rusijo. Celo potem, ko se pripeljejo iz Haparande, še angleški činovniki pregledajo ponotna liste in zabranijo potovanje v Rusijo. Zdej vozi tam le en osebni vlak. Zdi se, da se govorice o tajni točki pogodbe sporazuma o skupnem miru, po kateri sme Rusija vsled lakote ali revolucije skleniti sama mir, širijo le zato, da bi zvalili na prejšnjo rusko vlado odgovornost za sedanje razmere. Nihče ne more napovedati, kako se bo še plaz valil. Predvsem se tudi ni jasno, kakšno stališče da zavzema armada, tudi brzojavki Ruskega in Brusilova sta skrivnostni. Ne more se reči, da je položaj že zdaj jasen.

20.000 Angležev na Ruskem.

Berlin, 19. marca. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše, da je nad 20.000 Angležev razkropljenih po Rusiji, ki da so zasedli vsa važna mesta po železnicah, pošti, brzojavnih uradnih in bankah. Rusko mejo stražijo Angleži v ruskih uniformah.

Razne vesti o carju in njegovi rodbini.

Car zapusti Rusijo?

Poročila iz Moskve pravijo, da bo car Nikolaj s svojo rodbino zapustil Rusijo. Kje bo car v inozemstvu bival, še ni znano.

Car v Pskovu na varnem?

Stockholm, 19. marca. Iz Haparande se poroča: Ko je izbruhnila revolucija, je potoval car v Pskov, kamor se je podal, ker je general Ruski carju zvest.

Carjevič Aleksej obolet.

Genf, 19. marca. »Petit Parisien« poroča iz Carskega Sela, da je carjevič Aleksander obolet in leži. Po zadnjih poročilih je znašala vročina 39 stopinj.

Napad na carico. — Prepreden samoumor carice.

Stockholm, 19. marca. Iz Petrograda se poroča: Potem, ko je bil Razputin umorjen, je carica mati povzročila napad na carico. Petkrat so ustrelili na njo z revolverjem, ko je obiskala nek lazaret. Proti carici se je zarotilo 12 častnikov. Vojil je zaroto knez Dolgoroki, katerega so obesili, ostale zarotnike so ustrelili. Carica mati je bila izgnana v Kijev.

Stockholm, 19. marca. Ko je carica izvedela, da se je car odpovedal prestolu, se je poizkušala umoriti, a samoumor so preprečili.

Carja nameravajo izgnati na Krim.

Stockholm, 19. marca. Ruski konzul v Haparandi je obveščen, da namerava nova vlada poslati carja na Krim.

Narodni svet Čehov in Slovakov v Rusiji.

»Times« poročajo: Pravila »Narodnega sveta Čehov in Slovakov« v Rusiji, ki naj združi vse pripadnike teh narodnosti v Rusiji so bila sprejeta. Moglo bi se misliti, da ima Rusija trenutno bolj nujne skrbi kakor potrditev pravil »Narodnega sveta Čehov in Slovakov«. Ruska vlada je imela v miru dovolj priložnosti, da omogoči lastnim drugojezičnim in drugoplemenskim narodom ustanovitve narodnih svetov. Kljub temu je doslej ta skrb pri Fincih, Baltih, Estlancih, Seltih, Litvinih, Belorusih, Židih, Ukrajincih, Rumunih, Georgijcih in turško - tartarskih plemenih izostala, čeprav pripada ruski državi z njenimi 170 milijonskimi prebivalci le 75 milijonov vladajočemu velikoruskemu plemenu, od drugih okoli sto milijonov je le polovica neruskih Slovanov, druga polovica pa sploh ni slovanska. In ti imenovani narodi so ruski državljani, kar pa ruska vlada ne more trditi o Čehih in Slovakah.

Mirovne demonstracije v Parizu.

Carib, 19. marca. »Tagesanzeiger« poroča, da so se v Parizu vršile velike demonstracije za mir. Mnogo oseb so zaprli. Pri demonstrantih so zaplenili veliko mirovnih brošur.

Francoska vlada odstopila.

Faziz, 18. marca. (K. u.) Agence Havas poroča: Ministri so se sinoči zbrali. Briand je poročal o posvetih glede na pogoje za izpolnitev vlade. Ministrski svet je sodil, da se mora v sedanjih okoliščinah prepustiti predsedniku Poincaréju popolna svoboda, naj tako odloči, kakor sodi, da bi najbolje koristilo narodni obrambi. Ministrski predsednik Briand je vsled tega sčrta predložil predsedniku Poincaréju prošnjo za odstop celotnega ministrstva.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRISKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. marca. Uradno:

Ruske sile smo odbili severno Oltškega prelaza, zahodno Solotvine in jugorabno Stanislava. V gozdnih Karpatih so uspešno delovali patrulje. Severno Dnestro so se ob hudem miru le malo bojevali.

Namesnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Pred hudimi boji na zahodu.

Bojna dejanja, ki se vrše že nekaj dni na nemškem desnem krilu, napovedujejo prihodnje težke boje. Razločevati se da sta dva velika odseka, prvi od morja do Arrasa, drugi od Arrasa do Peronna. Izpod Arrasa proti jugu so začeli Nemci skrajševati svojo fronto že začetkom tega mesca. Polagoma so se umikali proti vzhodu deloma v neprestanem stiku z Angleži, deloma pa za sovražnika presenetljivo, tako da ta ni vedel, da ima pred seboj prazne postojanke, kvečjemu zasedene od posameznih malih oddelkov.

Zadnje dni so Nemci zopet izpraznili precej obsežno ozemlje med Arrasom in Aisno. S tem je bil sovražnik prisiljen, da je šel iz svojih močnih starih postojank, in da si, sledeč Nemcem, napravi nove postojanke. Angleži in Francozi morajo na 150 km dolgi fronti zapustiti svoje stare pehotne in artiljerijske postojanke, katere so z največjimi težavami napravili in jih ojačili z vsemi sredstvi vojne tehnike in morajo slediti Nemcem čez odprto ozemlje. Med učinkujočim nemškim obrambnim ognjem si morajo sedaj delati nove postojanke, kar bo seveda vzelo precej časa. Nemški listi pišejo, da to ni taktični, marveč strateški maneuver.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. marca. Veliki glavni stan:

Med prekopom La Bassée in Ancre so streljali. Na številnih točkah smo odbili angleške poizvedovalne oddelke.

Med Sailly in gozdom St. Pierre Vast so se ustale angleške, med Beuvrignes in Lassigny pa francoske čete v jarkih, ki so jih bili naši po načrtu popustili.

Na bojni črti ob Aisne podjetja na predvešju; tam smo ujeli 35 moč.

V Champagne od časa do časa močan ogenj s topovi. Sunk neke francoske stotnije zahodno Tahure se je izjalovil. Med Mero in Morele so naše naskakovalne čete privedle iz sovražnih črt na različnih točkah ujetnike. Pri uspelem presenetljivem napadu pri Meclou ob lorenski meji smo ujeli 20 Francozov. Naši letalci so z značnim napadom zažgali 4 zavezane zrakoplove, ki so padli goreti na tla.

Berlin, 18. marca. Veliki glavni stan:

Med prekopom La Bassée in Scarpe so se živahno bojevali.

Pri Leos so privedle naše naskakovalne čete 18 ujetnikov iz angleških črt.

Sovražni poizvedovalni oddelki, en bataljon močnej, so predirali na obeh straneh Arrasa proti našim postojankam. Večinoma smo jih s streljanjem odbili.

Pri Reclancourt in Tilloy smo sovražnika, ki je bil vdrl v naše postojanke, vrgli v boju močja z mečem; propustili nam je nekaj ujetnikov.

Med Arrasom in Oise so zasedli Angleži in Francozi v vasovih, ki smo jih bili po načrtu popustili, naše prejšnje postojanke in več krajev, med njimi Bavaume, Peronne, Roye in Noyen. Naše varnostne straže so zadale sovražniku izdatne izgube in so se na to na povečje umaknile.

Na desnem bregu Moze sta v jutranji zori dve francoski stotniji napadli tisti kos jarka severne Chambrailles, Fe, ki mo ga bili 16. t. m. vzeli. Njih napad se je izjalovil.

Na višini Combres in pri Melzey (severno St. Mihiela) so vdrle naskakovalne čete v francoske postojanke, iz katerih so se vrnile z 29 ujetniki.

Od morske obali do Oise je bilo jasno; letalci so zato svoje polete pomnožili. V značnem boju je izbrl sovražnik 19, sestrelili smo s topovi 3 letala. Poročnik Baron pl. Richthofer je sestrelil svoje 27. in 28. poročnik Baldamus svoena 14. in 15. sovražnika. Mi smo izgubili 3 letala.

Berlin, 19. marca. Veliki glavni stan:

Med Arrasom in Aisne smo v zadnjih dneh izpraznili po načrtu pas zemlje. Že dolgo pripravljene strateške nokre so se izvedle, ne da bi ga bil močl sovražnik, ki je občutilač se sledil. Varnostni oddelki so prikrivali s previdnim in odločnim nastopom zapustitev postojank in odhod čet. V ozemlju, ki smo ga bili zapustili, smo ustili iste prometne naprave, ki bi bile lahko sovražniku koristile. Del prebivalstva, ki smo ga preskrbeli z živili za pet dni, smo pustili v zapuščeni ozemlju.

Bliizu morske obali, na bojni črti pri Arras in na obeh bregih Moze so se včeraj živahno bojevali.

Stotnije polkov, ki so se že mnogokrat odbikovalle, so popoldne naskočile juževzhodne čete gozda Melancourt in več črt francoskih jarkov na vzhodni strani višine 304 v širini 500 in 800 metrov; odvele so nazaj 8 častnikov, 485 moč, več stotnih pušk in metačev min. Naši protinapadi Francozov so bili odbiti.

Tudi na južni strani višine »Mrtvi moč« je sunk naskakovalnih čet pridobil več ujetnikov.

Na Vzhodnem bregu Moze se je, kakor prejšnji dan, izjalovil zopet zjutraj napad več francoskih stotnij severno Chambrailles Ferme.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Spominjajte se gorških beguncev!

Napad Zeppelinov na London.

Berlin, 18. marca. Wolffov urad poroča: V noči na 17. marca je skupina zrakoplovov kljub ljuti obrambi sovražnih letalcev in topov pol ure metala bombe na London in jugovzhodne angleške grofije. Zrakoplovi so se vrnili nepoškodovani, razven »L 39«, ki je bil po francoskem poročilu z ognjem francoskih obrambnih topov pri Compiegne severovzhodno od Pariza v višini 3500 metrov sestreljen.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Zopet 116.000 ton potopljenih.

Berlin, 19. marca. Uradno: Naši podmorski čolni so v Angleškem kanalu, na Atlantskem in na Severnem morju zopet potopili 116.000 brutto ton. Po dosedaj došlih obširnih poročilih podmorskih čolnov so bile med drugim potopljene sledeče ladje: Angleški obojeni parnik »Connaught« (2648 ton), neka angleška obojena 1200 tonska ladja, 5 angleških jadrnic, 2 angleška ribiška parnika, dalje 2 neznana angleška parnika, eden teh dveh je obsegal približno 5000, drugi pa okroglo 9500 ton, italijanski parnik »Cavour« (1929 ton), dalje neki neznani italijanski parnik, ki je obsegal do 3000 ton, neko belgijsko in neko rusko jadrnico; velik neznani, približno 6000 tonski parnik in neki neznani do 5000 tonski tovarni parnik, španski parnik »Grazia« (3129 ton), grški parnik Theodorow Pangales« (2838 ton), 4 norveške parnike in eno norveško jadrnico.

Angleški tovarni prostor na ladjah se znižal za 30 odstotkov.

Berlin, 18. marca. (Kor. ur.) Wolff poroča: Meseca februarja so podmorski čolni in mine, v kolikor se je dognalo, potopili 781.000 bruto ton tovarnega prostora, na angleške ladje odpade vsaj 500.000 ton. Popolnoma se ta številka ne more dognati, ker se ni dognala zastava pri vseh potopljenih ladjah. Uspeh zelo presega, kar se je pred 1. februarjem pričakovalo. Računalo se je, nobenega povoda ni, da bi to zdaj zamolčali, na 600.000 ton z ozirom na takratni promet na morju, odračunajoč gotovi ladjini prostor nevtralecev, o katerih se je pričakovalo, da se bodo ogibali zaprtega morja, kar se je tudi zgodilo, dalje, da pretežni del nevtralnih ladij vozi v angleška pristanišča. Lahko se izračuna, da je potrebnih približno 9½ milijona ton za vzdrževanje morskega prometa angleških pristanišč januarja 1917, do 2½ milijonov ton je bilo nevtralnih. Če se računa, da je izostalo od teh le 80 odstotkov, to je 2 milijona, in če se priračuna potopljeni ladjini prostor 781.000 ton, se pokaže, da se je prostor ladij Anglije v februarju znižal povprečno za približno 30 odstotkov. V teh okolnostih je umljiva navidezno nedolžna notica angleških časopisov z dne 8. marca. Od nekdanj so 7. t. m. vsak mesec objavljali številke angleške zunanje trgovinske statistike s statistiko o prometu na morju. Časopisi 8. marca so pa poročali, da, ker je osobje preobloženo in radi težav pri tisku, bodo mogli objaviti številke o zunanji trgovini in o prometu na morju v mesecu februarju le za nekaj dni. Februar, prvi mesec neomejene podmorske vojske, je prvi mesec vojske, ko se je kaj takega zgodilo. Zdi se, da niso pravočasno sklenili, kako sedaj odkriti številke.

Cádiz, 18. marca. Kapitan neke nevtralne ladje, ki je februarja zapustil Anglijo, ni videl v Cardiffu, Liverpoolu in v Glasgovi nobenega velikega premorskega parnika. V angleških pristaniščih se pripoveduje, da je promet z ladjami na Atlantskem morju zelo padel.

Boji v Mezopotamiji.

London, 16. marca. (Kor. ur.) Uradno: Potem ko je general Maude na levem bregu reke 30 milj nad Bagdadom postavil straže, je v sredo na desnem bregu 15 milj severno od Bagdada napadel turške zadnje čete in jih podil 3 milje daleč. Turki so se umikali do noči. Na desnem bregu Dijale smo zasedli del mesta Bakuba in zaplenili mal turški parnik, ki je hotel čez Tigris, z 250 puškami in municijo na krovu.

Mezopotamija — kneževina?

Ženeva, 19. marca. »Journal des Debats« poroča: Angleška namerava ustanoviti kneževino Mezopotamijo pod angleško nadvlado z Bagdadom kot glavnim mestom.

Razna poročila.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. marca zvečer. Uradno: V ozemlju Somme in Olse so se naši varnostni oddelki večkrat borili z an-

gleškimi in francoskimi varnostnimi oddelki.

Z vzhoda se nič posebnega ne poroča.

Zahodno Prespanskega jezera in severno Bitolja so se izjalovili novi napadi Francozov.

Avstrija in Nemčija edini.

Dunaj, 19. marca. (K. u.) Dvadnevna navzočnost nemškega državnega kancelerja na Dunaju je dala voditelja zunanje politike obeh držav priliko za temeljit razgovor o vseh sedanjih političnih in z vojno v zvezi stojičih vprašanjih. V vseh točkah se je pokazalo popolno soglasje.

Izpmembe v vojnem tiskovnem stanu.

Dunaj, 19. marca. (Kor. ur.) Poveljstvo vojnega tiskovnega stana se je izpremenilo. Cesar je odvezal na njegovo lastno prošnjo generalnega majorja Maksimilijana viteza pl. Hoena poveljstva vojnega tiskovnega stana in imenoval generalnega majorja pl. Hoena za ravnatelja vojnega arhiva, polkovnik generalnega štaba Vilj. Eisner-Bubna je pa imenovan za poveljnika vojnega tiskovnega stana.

Stavka železničarjev v Ameriki končana.

New York, 19. marca. (Kor. ur.) Reuter: Stavka železničarjev je končana.

Mehika in Združene države.

Washington, 17. marca. (K. u.) Nizozemski »Nieuwe urad« javlja: Vlada je v svojem odgovoru na mehiškano noto, ki je predlagala naj se dobave streliva zaveznikom prepovejo, predlog odklonila in ga označila za Nemcem prijaznega.

Dnevne novice.

+ **Odlikovanje.** Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil g. Fr. Alič, nadporočnik v rez. pri bosn. lovskem bataljonu št. 6.

+ **Imenovanja.** Za sanitetne poročnike so imenovani sanitetni praporščaki: Anton Demerec, 87. pp.; Ivan Krajnc, 7. pp.; Ferdinand Rak, 7. pp.; Franc Victoris, 87. pp.; Aleksander Krajnc, 2 bos. herc. pp.; Anton Franc, 17. pp.

— **Zopet potres.** Iz okolice Cerklje pri Krškem: Dne 14. t. m. ob ¾ na 11 uro zvečer smo čutili pri nas dva manjša in eden zelo močan potresni sunek. Tudi to pot se je slišalo močno podzemeljsko bobnenje. Potres je prišel v smeri jugozahoda proti severovzhodu.

— **Požar.** V noči od 16. na 17. marca je nastal požar v Tučni, župnija Nevle pri Kamniku. Štirim posestnikom je vse pogorelo, tudi nekaj živine in denarja. Vsled hude burje ognja ni bilo mogoče omejiti. Ljudje so večinoma rešili le to, kar so imeli na sebi. Pogorelci so bili zavarovani le za male vsote, največ 500 K.

Povodenj na Hrvaškem. Vsled južnega vremena, deževja in hitrega tavanja snega se je Sava razlila čez svoje bregove v okolici Karlovca.

Beđa v Istri. Kakor poročajo hrvaški listi je poslanec Spinčič sporočil vladi, da v Istri in na Kvarnerskih otokih grozi lakota. Poslanci dr. Krek, dr. Korošec in Spinčič so 9. t. m. ministrskemu predsedniku naslikali bedni položaj ljudstva, ki tu in tam že je in kuha travo. V malološinski občini na otoku Susku je umrlo več ljudi od lakote. Pet hiš je zaprtih, ker so prebivalci pomrli. Ministr. predsednik je obljubil storiti vse mogoče. Če pa ne bo mogoče pomagati, bo treba prebivalstvo poučiti, da ni mogoče in da naj se privadi stradanju. Istrski poslanci so bili v Zagrebu in prosili, da jim dovolijo izvoz čimvečje množine živeža. Zastopnik vlade je rekel, da bi iz srca rad ustregel, ali ne ve, če bo mogoče, ker je v Banovini sami težava. Vsake nade pa ni izključil. Posl. dr. Laginja je dobil oblastveno dovoljenje, da kjerkoli v monarhiji nakupi hrane in krme za Istro.

Gospodarske beležke.

— **Novi ukaz o utesnitvi mesa in masti.** Deželno predsedstvo je določilo: Prodaja mesa, surovega ali pripravljene (kuhanega, pečenega, prekajenega, nasoljenega itd.), oddaja mesa in jedil ki so docela ali deloma iz mesa, je vobče prepovedana v terek in petek vsakega tedna, vendar je v terek dovoljena prodaja in oddaja ovčjega mesa. Z enako izjemo se tudi v zasebnih gospodarstvih (gospodinjstvih) od prodaj navedenih dnevi ne smejo uživati meso in jedila, ki so docela ali deloma iz mesa.

Ukaz c. kr. deželnega predsednika v vojvodini Kranjski, s katerim se določajo najvišje cene za prodajo mleka. Pri prodaji neposnetega mleka se v ozemlju mesta Ljubljane naslednje najvišje cene ne smejo prekoračiti: Ka-

dar prodaja pridelovalec, in sicer a) neposrednim porabnikom, kadar se dostavi mleko na dom, za liter 44 vinarjev; b) mlekarjem in trgovcem z mlekom, kadar se dostavi mleko v mlekarino, oziroma trgovcu, 40 vinarjev.

2. V nadrobni prodaji: a) za mleko iz mlekarne, in sicer: za prodajo v mlekarji »Mlekarske zveze« v Ljubljani 44 vinarjev; za prodajo v nadrobni prodaji v posebnih prodajalnah ali na dom postavljeno 48 vinarjev; b) za drugo mleko v prodaji na drobno v posebnih prodajalnah ali na dom postavljeno, 46 vinarjev. V vseh drugih delih dežele se pri prodaji neposnetega mleka ne smejo preseči cene v izmeri 30 do 36 vinarjev za liter. V teh mejah naj določijo politična okrajna oblastva, vpoštevajoč lego kraja pridelovanja, oziroma dobave, za vsako občino svojega okrajja dovoljene najvišje cene in jih razglase.

Meso za premožne sloje bodo ta teden omejili. Uvede se nabavna nakaznica za tedensko največjo dopustno množino.

Sladčice. Državni urad prepoveduje obrtno izdelovanje sladčic iz žitno-mlevskih izdelkov, iz žita, sočivja ali krompirjeve moke. Druga naredba prepoveduje izdelovanje sladčic vseh vrst v obrtnih pekarijah. Tudi je prepovedana prodaja sladčic v pekarijah.

Urad za časopisje. V trgovinskem ministrstvu so ustanovili poseben oddelek, ki bo skrbel, da se časopisje oskrbi z vsemi potrebnimi obratnimi sredstvi. Oddelek vodi sekcijski svetnik dr. Stadler; prideljena sta mu dva urednika.

Hruševje pri Postojni pogorelo.

V petek, 16. t. m., okoli pol 11. ure dopoldne, je pričelo goreti v vasi Hruševje. Ogenj je nastal v hiši Antona Debevec v dimniku. Vsled silno hude burje je bila v nekaj minutah v plamenu cela gorenja vas okrog cerkve, ne da bi bilo mogoče ogenj zabraniti. Na pomoč je prihitelo takoj domače vojaštvo s svojim poveljnikom, ki se je odlikovalo z neustrašenim delovanjem in rešilo še nekaj poslopij pred ognjem. Pogorelo je 15 poslopij. Cerkev sama sredi vasi, ki je bila ves čas v dimu, je ostala nepoškodovana. Domačini sami si niso znali v silni naglici pomagati. Požarne brambe: domača, razdrška in postojnska žalibog niso mogle pomagati vsled pomanjkanja vode. Izmed ljudi se ni nihče ponesrečil, rešena je bila tudi živina, le nekaj mladih prašičkov je pogorelo. Nekateri so pa izgubili vse svoje bomo imetje, še obleke niso rešili. Beda je strašna, zlasti v tem pomanjkanju. Dobra srca, pridite na pomoč!

Ljubljanske novice.

Ij **Večerne govore** bo imel veleč. g. dr. Ramšak iz družbe Jezusove v cerkvi sv. Petra od 21. marca dalje devet dni. Začetek ob 7. Tvarina: Ali je v ti vojni krščanstvo res odpovedalo? Govornik je znan že od lanskimi šmarnic.

Ij **Mestna ljudska kopel**, ki je bila vsled pomanjkanja premoga nekaj časa zaprta, se z jutrajšnjim dnem zopet odpre za splošno porabo.

Ij **Oddaja jaje v mestni vojni prodajalni.** Mestna vojna prodajalna v Gosposki ulici bode pričela jutri oddajati jajca za IV. okraj in sicer na krušne, oziroma močne karte. V sredo pridejo na vrsto krušne izkaznice št. 14, v četrtek izkaznice št. 15, v petek izkaznice št. 16, v soboto izkaznice št. 17 in prihodnji teden v ponedeljek izkaznice št. 18. Na vsako karto se bode oddalo troje jajc. Cena jajc je 32 vinarjev kos. Drugi okrajji pridejo pozneje na vrsto in se razporedba pravočasno objavi.

Ij **Ljubljansko barje in prehrana.** Državni urad za prehrano proučuje, kako bi ljubljansko barje bolje izrabili za pridelovanje živil.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Marija Jerab, delavčeva hči, 6 let. — Ivana Pipa, žena davčnega sluga, 40 let. — Simon Karoly, pešec. — Marija Sušnik, tesarjeva žena, 52 let. — Josipina Tauber, zasebnica, 64 let. — Katarina Mihečič, kuharica, 72 let. — Marija Jarc, kuharica, 61 let. — Alojzija Prek, hči tovarniškega kolarja, 3 leta. — Anton Kuček, hiralec, 65 let. — Kamilo Zorič, rezervni računski poročnik.

Ij **Oddaja krompirja pri mestni aprovizaciji.** V sredo začne mestna aprovizacija oddajati krompir za najnujnejšo potrebo, in sicer iz skladišča pri Mühleisnu. Krompir dobe le stranke, ki predložijo krompirjeve nakaznice in potrdilo hišnega gospodarja, da stranka nima prav nobene zaloge krompirja in da je zaradi njega v zelo veliki stiski. Hišni gospodarji, ki bi izdajali neresnična potrdila, se bodo najstrožje kazensko zasledovali. Krompir se bo oddajal vsak dan od 8. do 11. ure dop. ter od 2. do 5. ure popoldne. Cena za 1 kg 22 vin. V sredo pride na vrsto III.

in IX. okraj, v četrtek VII. okraj, v petek VI. okraj, v soboto V. okraj. Drugi okrajji pozneje. Stranke, katerih rodbine štejejo do 5 oseb, dobe krompirja do 5 kg, čez 5 oseb 10 kg. Da ne bo treba preveč čakati, naj se stranke strogo držijo zgoraj označenega razporeda in naj imajo drobiž pripravljen.

Ij **Oddaja repe za gostilničarje.** Mestna aprovizacija ima na razpolago večjo množino sladke repe, ki se oddaja sedaj tudi gostilničarjem. Repe se dobi v Mühleisnovem skladišču vsako popoldne od 2. do 5. ure pop., kjer se tudi prevzeto blago plača. 1 kg 24 vin.

Ij **Umrli** je mati obč. svetovalca g. Ferdinanda Staudacherja, računskega revidenta c. kr. deželne vlade gospa Ana Staudacher roj. Burger.

Ij **Izgubil** se je na poti iz Gledališke ulice po Resljevi cesti do cerkve Srca Jezusovega ali nazaj po Radeckega cesti uhan, v katerem je vdelan velik briljant. Pošten najditelj je naprošen, naj ga prinese proti dobri nagradi nazaj v Gledališko ulico št. 4, II. nadstropje.

Ij **Izgubljena** je bila v soboto dopoldne na trgu torbica s srednjo vsoto denarja. Pošten najditelj naj jo odda proti primerni nagradi v našem upravnistvu.

Ij **Izgubila** se je na trgu usnjata torbica s srednjo vsoto denarja. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi pri g. Čik, Ulica na Grad št. 11.

Norranja politika.

»Sovražniki sedanje vlade.

Graška »Tagespost« javlja, da delajo sedanji Clam-Martiničovi vladi največ ovir Körber, dunajski župan dr. Weisskirchner in prejšnji guverner Sieghardt. »Tagespost« pravi, da hočejo vzbuditi proti njemu nevoljo in tako preprečiti nemško preureditev Avstrije. O dunajskem županu se graški list pač moti.

Parlament — koncem maja.

Praga, 17. marca. »Hlas Naroda« poroča iz zanesljivega vira: Parlament bo sklican v drugi polovici maja.

Proporčna volilna pravica v Avstriji?

Neka dunajska lokalna korespondenca je izvedela od poučene strani, da misli vlada uvesti proporčno volilno pravico za državnoborske volitve po mestih. Po deželi ostane pri starem.

Z zahodnega bojišča.

Iz Berlina se poroča: Pri razsoji dogodkov na zahodni fronti med Arrasom in Oise se mora poudariti, da je bila dosežena bojna črta zapuščena popolnoma po načrtu, vsled česar je odstranjena škoda nepremičnosti fronte. Nemško vodstvo si je zagotovilo inicijativno tudi na zapadni fronti, ki stoji sedaj pred novo nalogo. Najvišje vodstvo si prizadeva, da bo to novo nalogo rešilo s kolikor mogoče malimi žrtvami, medtem ko so z ogromnimi izgubami izvedeni sovražni napadi v Champagni in ob Sommi dokazali, da je predor močnih postojank nemogoč.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. marca. Uradno: Naše čete so na Costabellu osvojile 4. marca izgubljeno predpostojanko. Ujeti so bili 3 častniki in 31 alpincev, zaplenili smo 2 strojni puški.

Dunaj, 18. marca. Uradno: Na Costabella se je izjalovil v našem zapiralnem ognju napad Italijanov.

Dunaj, 19. marca. Uradno: Na primorski bojni črti so živahno letali letalci; od časa do časa so močno gromeli topovi.

V Adiški dolini je sovražni zrakoplov metal bombe na več krajev.

Južno Stilfserjocha je osvojil neki naš planinski oddelek nadvladajoči skalnati vrh »Hohe Schneid«.

Italijansko uradno poročilo.

18. marca. V Suganski dolini je sovražnik večeraj po silni artiljerijski pripravi napadel naše postojanke na najvišjem koncu male doline Coalba. Bil je z občutnimi izgubami gladko odbit. V dolini San Pellegrino je hud ogenj sovražne artiljerije v noči od 17. t. m. porušil naše obrambne naprave na dne 4. t. m. osvojeni postojanki, katere gornji del je sovražnik mogel zasedati.

Na fronti Julijskih planin veliko delovanje artiljerije in metalcev bomb pri Plaveh. Odbili smo sovražno skupino, ki je skušala prodirati proti naši postojanki Paljevo. Vzhodno od Vrtojbe je naš poizvedovalni oddelek vdrl in prinesel municijo in vojni material nazaj.

Drzna osvojitve orilerskega vrha.

Dunaj, 19. marca. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Po večme-

sečni najtemeljitejši pripravi je naš planinski oddelek o polnoči na 19. t. m. vzel obvladujoči vrh Hoher Schneid, ki leži med Passo del'Ales in Kristalnimi vrhovi. Skalnati vrh spada k ortlerski skupini in leži, okoli 3300 m visok, na italijanskih tleh, približno 5 km južno od Stilferskega prelaza. Nevaren sunek se je izvršil skozi s težavo izsekane ledene predore. Za zavzetje te prevladujoče višine je bilo treba obsežnih razstrelb, ki so napravljale brezprimerne težave. Razstrelba kakor tudi hitrost naših naskakujočih vojakov je popolnoma zmešala tam vgnezdene sovražne skupine. Begala je na vse strani. To podjetje se mora tem višje ceniti, ker je bil sovražnik po včeraj tam uničenih patroljah pripravljen na bodoče in je nato zasedel vrh s 40 možmi. Naš oddelek je imel le enega lahko ranjenega. Vrh Hoher Schneid je v trdni posesti nekega našega oddelka, ki je s to osvojitvijo izvršil sijajno planinsko delo.

Uspešen zračni boj.

Dunaj, 19. marca. (Kor. ur.) Iz vojne-tiskovnega stana se poroča: Kljub ostremu mrazu, ki posebno v višjih zračnih plasteh močno ovira letalsko delovanje, se je našemu letalcu z nadporočnikom Viktorjem Breitenfelder kot opazovalcu in vojnim pilotom Julijem Kovalczikom dne 18. marca na tirolski fronti po spretnem manevriranju po zračnem boju posrečilo sestreliti sovražni Farmanov aparat. Sovražno letalo je padlo za sovražno fronto na tla. Naše letalo se je brez škode vrnilo na svoje letališče.

Nevzdržljiv položaj Italije.

Curih, 18. marca. (Kor. ur.) Iz Italije došla poročila naznanjajo, da vsled pomanjkanja premoga deluje cela vrsta obratov za izdelovanje municije samo še pol dneva. Pomanjkanje premoga je vedno večje in neki italijanski minister je baje rekel, da bo položaj za Italijo nevzdržljiv. Tudi v vladi prijaznih krogih si pridobiva tla mnenje, da Italija nima z vojno nič več pridobiti, z nadaljevanjem vojske pa izgubiti še mnogo. Odkar se je začela neomejena podmorska vojna v Sredozemskem morju, se čutilo v povečani meri pojavi, ki govore proti nadaljevanju vojne in razpoloženje Italije, zlasti v trgovskih krogih, je skrajno potrto in izmučenost je splošna.

Zaupnica italijanske zbornice.

Curih, 18. marca. (K. u.) Italijanska poslaniška zbornica je s 369. proti 43. glasovi izrazila vladi zaupnico in da zaupa silam naroda.

Na južnem Ba kanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. marca. Uradno: Iz Albanije se nič ne poroča: Dunaj, 19. marca. Uradno: Med Ohridskim in Prespa jezerom so Francozi zopet brez uspeha napadali. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. marca. Veliki glavni stan: Severno Bitolja se bijejo novi boji. Vzhodno Dojranskega jezera je neki angleški bataljon zasedel pred našo varnostno črto ležeči kolodvor Poroj. Berlin, 18. marca. Veliki glavni stan: Med Ohridskim in Prespa jezerom smo odbili Francoze, ki so močno napadali. V težkem boju za zemljo pri Bitolju ni dosegel sovražnik nobenih bistvenih uspehov. Nadvladajoče višine, ki so jih bili tudi ponoči brez uspeha napadali, trdno držimo. Berlin, 19. marca. Veliki glavni stan: Včeraj so se nadaljevali boji med Ohridskim in Prespa jezerom v bitoljski kotlini. V jezerski ožini in severno-zahodno Bitolja smo odbili Francoze. Severno mesta so ne ozirajoč se na svoje čete pridobili nekaj prostora. Vzhodno Dojranskega jezera so naši zopet zasedli kolodvor Poroj, ko so prehodili Angleži. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Ivan Dolinar: Albanska špijonka. Povest iz zadnje balkanske vojske. Ta povest nam opisuje, kako strašno se maščuje žena nad sovražnikom, ki ji v vojski umori nad vse ljubljenega moža. Sklene maščevati umor z umorom; da doseže svoj nekrščanski namen, uporabi celo vrsto raznih zvijač, tudi lastne smrtno nevarnosti se ne straši, pri svojem načrtu. Posreči se ji sicer mačevanje, vendar pade tudi sama kot žrtev morilca njenega moža. Povest je zanimiva, čitanja vredna posebno radi tega, ker nam tako lepo opisuje ljube-

zen možu nad vse udane žene. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana s poštnino vred 90 vin.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Proti katarom **LIBERSKI** **Emil in Konstantinov** **vrelec.** **Sečno ga je rabilo pokoj. Njeg. Velicanstvo ocar in kraj Frano Jožet L.** **Dobiva se povsod ali po razmatelstvu vroca v Libereh.**

Učenec **za fotografsko obrt se sprejme tekoj pri fotografu D. ROYSSKJ Ljubljana** **Kolodvorske ulice šte. 25.**

Več panjev čebel **kupi ali tudi vzame v rejo** **Ivan Žnidaršič, Brezovo, pošta Blanca** **pri Sevnici. 65.**

Pisarniški prostori **obstoječi iz štirih velikih sob se oddajo s 1. aprilom v najem. — Istotam se oddasta dva prostora za** **delaunico.** **Pojasnita daje dopoldan zavarovalna pisarna Providentia, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.**

Išče so **postrežnica** **za popoldne. Restljeva cesta št. 21. I.**

Prodaja se radi pomanjkanja krme **krava**

ki bo v 6 tednih imela teleta. Več pove Ivana Borštner, Dvor 11, p. št. Vid pri Lj.

Kdo pomaga? **Podčastnik, nahajajoč se v slabih razmerah, prosi dobre osebe posejila 369 kron, proti povračilu v par mesecih. Dopisi na upravo lista pod: »Pomisli 1914« 655**

Kupi se **blagajna** **št. 3 ali 4 in** **pisalni stroj** **(Smith Bros Remington ali Underwood)** **Ponudba pod šifro »T. D.« na upravo lista. 654**

Izumljena prodajalka **vajena mešane stroke, želi mesta v kaki trgovini na deželi z mešanim blagom. Naslov se poišče pri upravi lista pod št. 624.**

Drvarji **vojašchine prosti**

5 do 6 mož ali tudi več se sprejme proti dobri plači za Koroško za delo od 1. maja do konca oktobra 1917. Plača se na dan ali v akordu po dogovoru. Ponudbe pod šte. »1000—565« na upravo tega lista.

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja! **Sladničaj** **znanka Sladin** **je najbolj zdrava in tudi najcenejša** **hrana za dojenčke.** **Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani zraven rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarni Trnkoczy: Schönbrunnstrasse 109, Josefstadtstrasse 25, Raddekyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37**

Zamaške **nove in stare kupi vsako množino** **tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana** **Ljubljanska industrija probkovich zamaškov**

Št. 5737.

Razglas **za dobavo drv.**

Mestni magistrat ljubljanski potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov in njega oskrbovanih zavodov kakih 1500—2000 m³ zdravih, bukovih in 150 m³ mehkih drv ter sprejema za njih dobavo ob uradnih urah pismene ali ustne ponudbo do 15. aprila 1917.

Dobavo drv bo izvršiti do 15. septembra 1917.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 14. marca 1917.

Zahvala. **Ob bridki izgubi naše ljubljene soproge ozir. matere, gospe** **Marije Sušnik** **izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo.** **Posebno pa se zahvaljujemo preč. g. župniku Iv. Barletu za tolažilne obiske pri rajnici, onim, ki so nam stali na strani ob bridkih urah, in vsem, ki so spremenili rajnico na njeni zadnji poti.** **LJUBLJANA, 20. marca 1917.** **Žalujoča rodbina Sušnik-Bešter.**

Zahvala. **Ob nenadomestni, prebitki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina in brata** **Matevža Piber** **so nam bili v veliko uteho številni dokazi iskrenega sočustvovanja, ki smo jih tekom bolezni in ob smrti prejeli od blizu in daleč. Za vse te se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo smo pa dolžni prebl. g. dež. glavarju dr. Šusteršiču in njegovim gospe soprogi za udeležbo pri pogrebu, prebl. g. polkovniku vit. Pogačniku za njegovo posredovanje, da se je izpolnila ranjkemu zadnja želja, počivati v domači zemlji, ter za spremstvo pri pogrebu, prebl. g. majorju Kramaršiču za njegovo posebno skrb v bolezni in smrti; nadalje bodi iskrena zahvala blagor. gospe pl. Chron, načelnici bolnice R. križa v Ljudskem domu, in gospe Belar kakor tudi vsem ostalim gospem in gospodičnam, ki so pokojniku tako ljubezno stregle, ter blagor. g. dr. Mahru za njegovo požrtvovalno zdravniško pomoč. Toplo zahvalo smo dolžni dalje preč. gg. ljublj. duhovnikom, osobito pa še bl. gospe Josipini Markeš, ki je kljub vsem neprilikam prihitela z Boh. Bistrice v Ljubljano, kakor tudi vsem drugim mnogoštevilnim udeležnikom izpreveda. Vsem in vsakemu posebej stoterni: Bog plačaj!** **Blagega pokojnika priporočamo še nadalje pobožnemu spominu.** **GORJE pri Bledu, dne 19. marca 1917.** **V imenu žalujoče rodbine:** **Ivan Piber, župnik in dež. poslanec.**

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. **Globoko potrto naznanjamo tužno vest, da je naša nad vse ljubljena mati, oziroma stara mati, tašča, sestra in teta, gospa** **Josipina Tauber roj. Černe** **dne 18. marca 1917 ob 6. uri zvečer v 65. letu svoje dobe, po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere bogu dano preminula.** **Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek dne 20. marca 1917 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Dalmatinova ulica št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.** **Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.** **V Ljubljani, dne 18. marca 1917.** **Heda dr. Derganc roj. Tauber, hči.** **Karol Tauber, c. i. kr. nadporočnik v nekem pešpolku, sin.** **Dr. Franc Derganc, zet.** **Vsi vnuki in sorodniki.**

Dobri brivski in lasestrižni aparati

La britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Periekt« s 6 rezili K 16, 20; dvo ez. rez. rezila tucat K 5, 6. la lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna trdnica, Brax št. 1755, Češko. 112

Gozdni manipulant obenem DELOVODJA

se išče za Koroško za trajno mesto. Vsaj delno znanje nemščine se zahteva. Naslov pove uprava „Slov.“ pod št. „1000—569“

500K

Ria-Balsam.

Cena ločku z jamstvenim pismom K 150, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 650. Stotine zahvalnic in priznalic. Kameny, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 1242 Ogrsko. 2631

Orehov les v hlokih Kostanjev les v polenih in hlokih

2407

kupim

vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnem otvoril na Rinski cesti hiš. št. 16

pleskarsko likarsko obrt.

Prosim slavno občinstvo za naročila za vse v to stroko pripadajočih del, katera bom vsikdar najhitreje, najceneje in najsolidnejše izvršil, ker imam še iz mirnih časov material prve vrste na razpolago.

Ljubljana, dne 16. marca 1917.

Jožef Jug,

663

pleskarski, likarski mojster.

Zahvala.

Za vse dokaze pristržnega sočustvovanja ob boleznih in prerani smrti našega iskrenoljubljenega soproga, ozir. očeta, brata in strica, gospoda

Antona Alič

se vsem prav toplo zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo pa smo dolžni preč duhovščini, velečenjenemu učitelstvu, slavnemu občinskemu odboru ter sploh vsem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba ali kakor koli izkazali zadnjo čast nepozabnemu pokojniku.

Notr. Gorice, 16. marca 1917.

658

Globoko žalujoča
rodbina Alič.

Sprejme se takoj proti dobri plači več

tesarjev

Hrana in stanovanje preskrbljeno. Več pove gosp. Anton Steiner, mestni tes. mojster, Ljubljana, Jeranova ulica 13.

Mladenič 30 let star, zdrave in čvrste narave, drž. ulužbenec, se želi poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, katera ima prodajalno ali gostilno, ali pa primerne posestvo. Preteklost mora biti poštena. Tajnost zjamčena. Ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne, naj se pošljejo na upravo Slovenca pod šifro „Mladenič 30“.

Priporočam se častiti duhovščini za

popravljanje cerkvenih ur

Matija Rozman, mehanik
Stožice 50 p. Jelica pri Ljubljani.

Modni salon.

V zalogi

novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo

najnovejših klobukov.

Odprije tudi v opoldanskih urah.

Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Sprejme se takoj

zidarji, tesarji in delavci

proti dobri plači na betonsko stavbo v Dobravi pri Jesenicah. — Za stanovanje in prehrano je skrbnjeno. — Poleg plače dobivajo družine delavcev na tej stavbi državno podporo. — Natančna pojasnila se dobe v gostilni Franc Scagnetti v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19. ali pa pri trdnici V. Scagnetti v Dobravi pri betonskem delu. —

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je naš ljubljani, predobri, nepozabni oče, gospod

Peter Zbogar

trgovec v Avčah in zastopnik banke »Slavije«

v nedeljo 11. marca ob 11. uri predpoldne, previden s sv. zakramenti, udan v voljo božjo v 68. letu po ratki a mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal v bolnišnici v Steinklamu na N. Avstr. Vsem znancem ga priporočamo v molitev in blag spomin. Sladko spavajte, dragi ata! Bodi Vam tuja zemljica lahka! Na svidenje nad zvezdami! 652

Dunaj, 11. marca 1917.

Globoko žalujoči hčeri Katarina in Marija.

„KARL“ baterije

so arstveno zavarovane ter se ne primerjajo z manj vrednim

664

K. A. Kregar.

Edina največja razpošiljalnica baterij in električnih svetilk na Kranjskem

Ljubljana.

Ljubljana.

ADOLF KLAUSNER, Baden pri Dunaju Weilburgstr. 49

Galjažve kocke	v 6 vin. zavrtkih
Gobne	K 32 za tisoč
Zelenjadne	v 5 vin. zavrtkih
bouillon	K 27 za tisoč

Herout-ovi bouillon z zelenjavo, 1 škatlja s 50 zavojčki K 18—. Vse iz Badna, zavojčnika za lastno ceno. Najboljše kakovosti, izbornega okusa.

Št. 75/pr.

Razpis službe.

Na c. kr. višji realki v Ljubljani je stalno popolniti službo

šolskega sluge

z letno plačo 900 K ter z aktivitetno doklado v izmeri 35% od vsakokratne plače.

Prosilci za omenjeno službeno mesto naj svoje pravilno opremljene, z običajnimi, za takšne službe potrebnimi dokazili podprte prošnje predlagajo pri predsedstvu mestnega magistrata

do 15. aprila 1917.

Prosilcem, ki dokažejo mehansko-tehniško ročnost za postrežbo pri prirodoslovnih zbirkah, se bo dajala pri prodelitvi službe prednost pred drugimi prosilci.

Zakasnele in pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. marca 1917.

Gospodinja mnogo prihrani Morskega Caraghee-mahu

ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz

ki na raznih solatah po vkusu popolnoma nadomešča najfinejšo namizno olje in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne maščobe. Zavitek mahu najfinejše vrste za 1 liter nadomestnega olja K 150, po pošti poslan K 150, rekomandirana pošiljatev velja 25 vinarjev več. Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priročno in brez stroškov, je priloženo vsakemu zavitku. Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštnine. Prodaja M. Špenko Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Poštna naročila in denarne pošiljatev naj se pošilja na naslov

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.Priznana
najnižje
cene!

Modni salon — Ljubljana, Židovska ulica št. 8 — Marija Götzi

odprto skladišče nasproti št. 7.

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbira svilenih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

650

Zunanja naročila obratom pošte.

Popravila
po
želji.